

Vlaanderen
is wonen

Lokale coalities als preventie dak- en thuisloosheid bij kinderen en jongeren

Met:

- An Rommel (agentschap Opgroeien)
- Lies Corneillie (stad Leuven)
- Anne Sorret (agentschap Opgroeien)
- Jean-Marc Verwee en Pieter De Vis (NestInvest)
- Sarah Lampen (Betonne Jeugd)

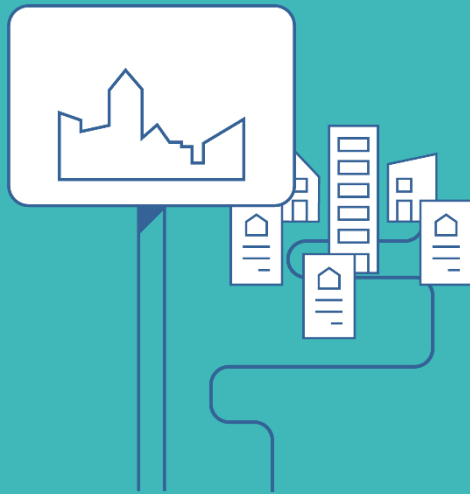
Sessieronde 2 – 13u05-14u35

Dag van het Lokale Woonbeleid

Bouwen aan wonen

Dagprogramma

9u15

Onthaal met koffie en thee

9u45

Welkom door Helmer Rooze, administrateur-generaal Wonen-Vlaanderen

10u15

Start sessieronde 1 (90 min)

11u45

Broodjeslunch

12u45

Startschot voor de namiddag met minister van wonen Matthias Diependaele

13u05

Start sessieronde 2 (90 min)

14u45

Start sessieronde 3 (60 min)

15u45

Einde

Sessieverloop

Deel 1 Toelichtingen over de lokale coalities

Deel 2 Reflectie en discussie

[Deel 1]

Toelichtingen over de lokale coalities

A WAY HOME

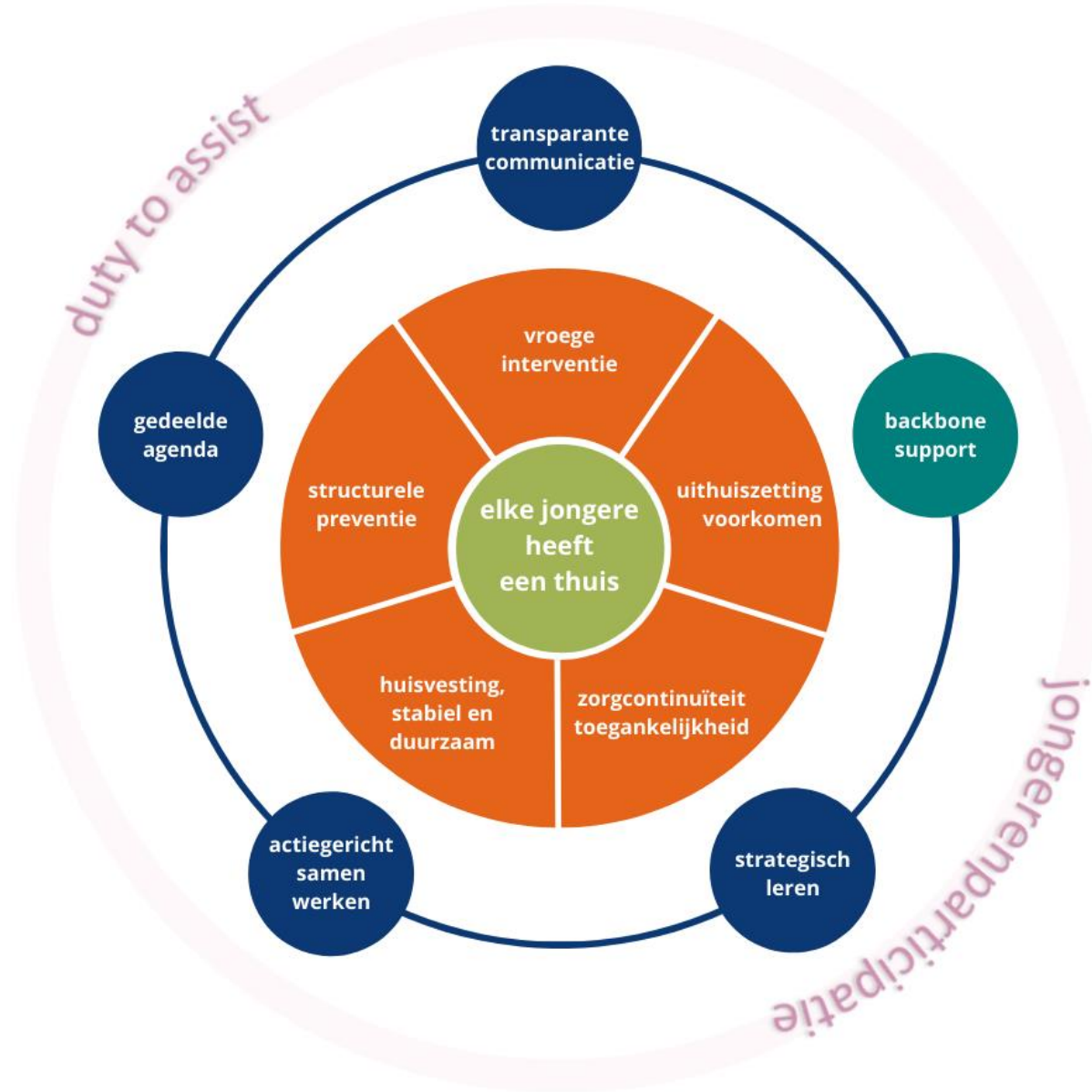
23 juni 2022
dag van het lokaal woonbeleid

A Way Home coalities in Vlaanderen en Brussel

- ⚡ ontwikkeling
- ⚡ focus
- ⚡ diversiteit

Aanpak

Dak- en thuisloosheid in Leuven

Lies Corneillie, schepen van
wonen

leuven

Leuven 'telt' als eerste stad

De vele gezichten van dak- en thuisloosheid

- ▶ Omvang en aard van de problematiek in kaart brengen
- ▶ Cijfers dragen bij aan krachtig sociaal beleid
- ▶ Samen met 36 Leuvense organisaties
- ▶ Brede definitie van dak- en thuisloosheid
- ▶ Leuven pioniert

Leuven 'telt' als eerste stad

De resultaten

- ▶ 38 personen zijn effectief dakloos
- ▶ Grootste groep logeert tijdelijk vrienden of familie
- ▶ 23,2 % is jonger dan 25 jaar
- ▶ 8,8 % is ouder dan 60 jaar
- ▶ 62,2 % heeft de Belgische nationaliteit
- ▶ 72 % is man

Enkele bevindingen vanuit het onderzoek

		Aantal	%
1	In openbare ruimte	21	4,5
2	In noodopvang	17	3,6
3	In opvang voor thuislozen	79	17
4	In een instelling	40	8,6
5	In niet-conventionele ruimte	57	12,2
6	Bij familie/vrienden	178	38,2
7	Dreigende uithuiszetting	68	14,6
	Onbekend	6	1,3
	Totaal	466	100

Leefsituatie van dak- en thuislozen in Leuven op 21 februari 2021

Leuven lanceert actieplan tegen dak- en thuisloosheid

LEUVEN Leuven heeft een plan met zo'n 90 concrete actiepunten klaar in de strijd tegen dak- en thuisloosheid. Een jaar geleden hield de stad — samen met alle betrokken instanties — als eerste van België een telling van haar dak- en thuislozen.

466 dak- en thuislozen telden de stad Leuven en de vele betrokken organisaties vorig jaar. Dat waren er meer dan verwacht. En ook dat daar 90 kinderen bij waren - die weliswaar niet op straat slapen - verbaasde de instanties. Intussen hebben ze de informatie uit de telling omgezet in een concreet actieplan.

'De voorbije maanden zijn door de coronacrisis de noden van de dak- en thuislozen in Leuven nog duidelijker geworden', zegt schepen Bieke Verlinden (SPA). 'Velen verloren door de coronamaatregelen plots hun zetel bij vrienden, waar ze normaal slapen. Tijdens

heel uiteenlopende actiepunten, van budgetten voorzien tot bepaalde mensen met elkaar in contact brengen en draaiboeken maken', zegt schepen Lies Corneillie (Groen).

Zo zal de stad een coördinator aanwerven, en zich aansluiten bij een Europese koepel rond dak- en thuislozenbeleid. Tegelijk zal er ook meer overlegd worden met de vrederechter - die vaak een cruciale rol speelt bij uithuiszettingen - om sneller op problemen in te kunnen spelen. Ook de oprichting van een wooninfopunt past in het ac-

tieplan, net als de plannen om werk te maken van 'housing first'.

Meer dan een bed

'De Leuvense telling bracht aan het licht dat 62 personen al meerdere jaren dakloos zijn en daarbovenop ook te kampen hebben met een ernstige verslaving en/of psychische problemen. Housing first is er specifiek voor hen. Er wordt eerst en vooral een stabiele woonst gezocht, de begeleiding is op maat en wordt opgenomen door een team dat heel divers is samengesteld. In februari tekende de eerste huurder

zijn contract', zegt Corneillie.

Woongerichte oplossingen zijn geen makkelijke of snelle oplossingen. Het recht op wonen botst op wachtlijsten, voorwaarden, huurprijzen en andere drempels. Tijdelijke opvang blijft dus nodig, en dat moet meer zijn dan enkel een bed. 'We koppelen een divers aanbod van warme bedden aan begeleiding en proberen ook via die weg mensen te laten doorstromen naar duurzame woonoplossingen', zegt Verlinden. 'Corona bevestigde dat we af moeten van de slaapzalen die lange tijd standaard waren in de

daklozenopvang. De acties voor tijdelijke opvang voorzien dan ook in een- of tweepersoonskamers.' Ook het aanbod van noodwoningen wordt uitgebreid.

'Leuven heeft nu een fijnmazig netwerk, een lokale strategie en een actieplan. Het bestuur, de stadsdiensten en het werkveld staan grotendeels op één lijn', klinkt het. Het stadsbestuur roept echter op om ook op hoger niveau meer actie te ondernemen. 'Wij vragen om een Vlaamse of zelfs federale telling.'

Hannelore Smitz

De Leuvense dak- en thuislozentelling bracht aan het licht dat 62 personen al meerdere jaren dakloos zijn en daarbovenop ook te kampen hebben met een ernstige verslaving en/of psychische problemen

de eerste lockdown konden ze niet zomaar op straat blijven door het verbod op niet-essentiële verplaatsingen, en moesten we opvang organiseren. Die situatie heeft ons laten zien hoe we hen het beste kunnen bereiken. Ook dat hielp ons om nu een actieplan klaar te hebben.'

Tien doelstellingen

Het actieplan is gebaseerd op tien concrete doelstellingen, zoals preventie, duurzame, woongerichte oplossingen, stabiele hulpverlening, samenwerking en participatie van de personen zelf. Die doelstellingen werden vertaald in negentig actiepunten. 'Het gaat om

Actieplan

10 strategische doelstellingen

1. Preventieve aanpak

'Woonpunt', overleg met vrederechters, signaalwerking, schuldhulpverlening, ...

2. Woongerichte oplossingen

Betaalbare huisvesting, Housing First, woonbegeleiding, specifieke woonprojecten, ...

3. Hulpverlening en begeleiding

Woonanker, straathoekwerk, ontmoeting en toeleiding, integrale gezinswerking, aanklampende zorg, ...

4. Rechtenverkenning en -toekenning

GBO, proactieve/automatische rechtentoekenning, eenduidige en eenvoudige toekenning van specifieke maatregelen

5. Tijdelijke opvang

Winteropvang, noodkamer, doorgangswoningen, benutten van leegstand, (bovenlokale) samenwerking, ...

6. Basisvoorzieningen

Aanbod in kaart brengen, evalueren, eventueel uitbreiden en bekendmaken, ...

7. Participatie

Participatie in begeleidingstrajecten, benutten van ervaringsdeskundigheid, participatie in stedelijk beleid, ...

8. Samenwerking en afstemming

Doordacht overleg, partners betrekken die we nog te weinig betrekken, kader gegevensdeling, bovenlokaal samenwerken, ...

9. Monitoring en deskundigheid

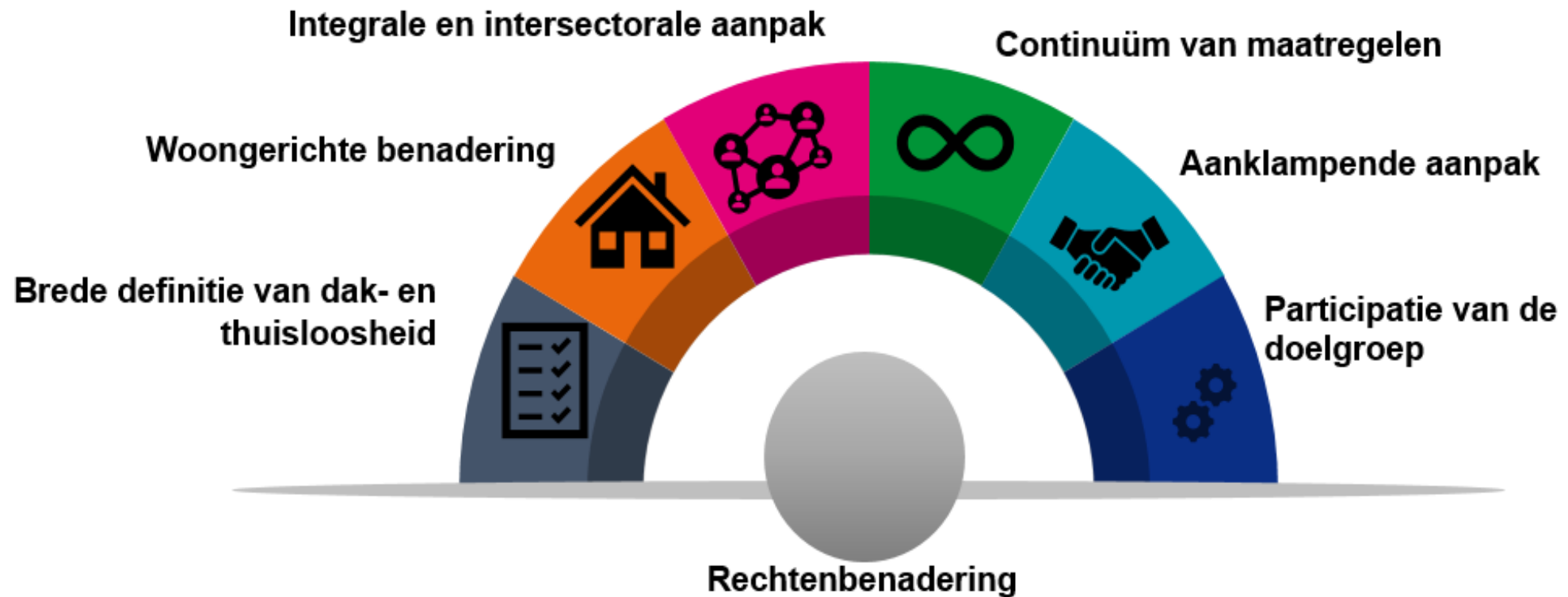
Registratie, 3-jaarlijkse telling, regionaal overleg, Vlaams overleg (SAM), lidmaatschap FEANTSA, vorming en uitwisseling, ...

10. Specifieke doelgroepen

Jongvolwassenen (Mind The Gap), ouderen, MZP, mensen die ziek of beperkt zijn, betrokken kinderen, sofa-slapers, woonwagenbewoners

Actieplan

Uitgangspunten

Actieplan

Enkele engagementen

- ▶ **Aanwerving coördinator**
- ▶ **Betrokkenheid van een stadsdienst bij iedere actie**
- ▶ **Opstart en ondersteuning van specifieke acties**
- ▶ **Overleg met de trekkers van de acties, met de betrokken stadsdiensten en met het brede netwerk**
- ▶ **Actiegroepen met resultaats-indicatoren en timing**
- ▶ **Driejaarlijkse telling**

Concrete acties

Vorbije jaar

- ▶ Housing First: 4 trajecten opgestart
- ▶ Uitbreiding Leuvense huurpremie
- ▶ Nieuw gebouw voor de winteropvang
- ▶ Aanwerving coördinator
- ▶ Opstart huisvestingsproject voor jongvolwassenen in Abdij van Vlierbeek
- ▶ Uitbreiding aantal doorgangswoningen

"Dit is een prachtproject in de strijd tegen dak- en thuisloosheid"

Abdijgebouw wordt na restauratie thuis voor kwetsbare jongvolwassenen

KESSEL-LO

Het Nieuw Abtskwartier van de Abdij van Vlierbeek in Kessel-Lo zal na de geplande restauratie onderdak bieden aan jongvolwassenen in een kwetsbare situatie. De partners van Mind the Gap Leuven, een groep van organisaties die dak- en thuisloosheid van jongeren wil aanpakken, zullen de jongeren ondersteunen.

HANNELORE SMITZ

Het Nieuw Abtskwartier heeft een vloeroppervlakte van meer dan duizend vierkante meter. Momenteel ligt het gebouw er vervallen bij. De parochie kreeg recent een subsidie om het gebouw te renoveren en vraagt binnenkort de bouwvergunning aan.

HANS SMEYERS

VOORZITTER KERKFABRIEK

"Wij willen van het Nieuw Abtskwartier een bruisende plek maken"

"We willen van het Nieuw Abtskwartier een bruisende plek maken waarbij er voldoende ruimte is voor de gebruikers om elkaar te ontmoeten en samen te leven", zegt Hans Smeyers, voorzitter van de Kerkfabriek. Daarom kwam de parochie met een uniek sociaal engagement. "De zalen op de gelijkvloerse verdieping blijven, en kunnen ook in de toekomst gebruikt worden door het plaatselijk verenigingsleven. Maar op de eerste en tweede verdieping zullen we elf stu-

De stad, Kerkfabriek en vzw Mind the Gap werken samen voor het woonproject.

dio's bouwen voor een huisvestingsproject voor jongvolwassenen die dreigen dak- of thuisloos te worden."

Mix

De Kerkfabriek zal voor het project samenwerken met Mind the Gap/A Way Home Leuven. Die koepelorganisatie voor verschillende instanties voorkomt en bestrijdt dak- en thuisloosheid bij Leuvense jongeren. De Wissel vzw is een van de initiatiefnemers, en zal het project in de Abdij van Vlierbeek helpen uitbouwen.

"We richten ons op jongvolwassenen tussen 16 en 25 jaar en beogen een mix tussen jongvolwassenen met een kwetsbaar profiel en anderen die al steviger in het leven staan. Dit moet een plek worden waar beide groepen zich thuis kunnen voelen, in contact met organisaties en men-

sen die actief zijn op de abdij-site. De jongeren zullen intensief begeleid worden om hen echt een kans te geven te groeien."

Een vijfde

"Er komt heel wat kijken bij zo'n woonproject", zegt Helen De Brauwere van De Wissel. "We willen het zo veel mogelijk op maat van de jongeren vorm geven, en hen betrekken bij de invulling, de begeleiding en zelfs de inrichting. Voor de begeleiding zullen de partners van Mind the Gap nauw samenwerken en ook de aanmelding zal vanuit verschillende diensten kunnen gebeuren. Want het zijn niet alleen jongeren die uitstromen uit jeugdhulpverlening die een moeilijke start kennen. Ook voor andere jongeren, die via andere kanalen zoals het OCMW of het ruime welzijnswerk worden bereikt,

kan dit project een verschil maken."

De restauratiewerken zullen ongeveer drie jaar tijd vergen. Het is nog even wachten dus voor het project écht kan starten.

Maar die tijd zal worden benut om alles goed voor te bereiden. "Dit is een prachtproject in de strijd tegen dak- en thuisloosheid", zeggen schepenen Bieke Verlinden (Vooruit) en Lies Corneillie (Groen). "Uit de telling werd duidelijk dat een vijfde van de Leuvense dak- en thuisloze mensen jonger dan 25 is. Van de in totaal 108 jongvolwassenen verblijft een deel in opvanginitiatieven, maar de meesten logeren bij vrienden of familie omdat ze zelf geen stabiele thuis hebben. Zonder stabiele woonplek kunnen deze jongeren niet leren, werken of een leven uitbouwen, wat hun toekomst fel hypothekeert."

Vragen?

Lies Corneillie, schepen van wonen
lies.corneillie@leuven.be

leuven

MIND THE GAP

A WAY HOME LEUVEN

- Samen dak-en thuisloosheid van jongvolwassenen (17-25 jaar) in Leuven voorkomen en bestrijden

leuven

Ontstaan

- **2020: Inspiratie A Way Home Antwerpen, Leuvense werkgroep Samenwerking Verbindt (CAW en BJB)**
- **Daklozentelling Leuven -februari 2020: ideaal als ijkpunt**
- **10 december 2020: Kick-off Mind the Gap Leuven . Partners: jongeren, bijzondere jeugdzorg, algemeen welzijnswerk, sector personen met een handicap, geestelijke gezondheidszorg, lokaal bestuur, woonactoren, jeugdwerk, ‘unusual suspects’....**
- **3 actiegroepen:**
 - Woonplekken: Toegankelijk maken van de bestaande huisvesting & creatieve woonvormen
 - Jongerenparticipatie
 - Peers-en buddywerking

MIND THE GAP
A WAY HOME LEUVEN

Samenwerking met stad Leuven

- Presentatie van alle diensten aan Mind the Gap Leuven: wie doet wat, wie is contactpersoon? Bv OCMW, Wonen, welzijn,...
- Coördinator dak-en thuisloosheid stad Leuven is vast aanspreekpunt voor Mind the Gap Leuven
- Stad Leuven is één van de stakeholders van Mind the Gap Leuven. Worden uitgenodigd op elk Collectief (2 à 3x /jaar).
- Toeleiding Kerkfabriek naar Mind the Gap Leuven voor invulling van Nieuw Abtskwartier ikv actieplan dak-en thuisloosheid

MIND THE GAP
A WAY HOME LEUVEN

Abdij van Vlierbeek – Nieuw Abtskwartier

- ▶ **11 studio's. Mengeling van kwetsbare en niet-kwetsbare jongeren.**
- ▶ **Toeleiding en begeleiding in handen van Mind the Gap Leuven.**
- ▶ **Begeleiding zal door verschillende partners opgenomen worden**
- ▶ **Vorbereidingen invulling Abtskwartier in actiegroep 'Woonplekken'**
 - × Bevraging via Collectief
 - × Bevragen van jongeren
 - × Creëren van ruimer kader (huurprijs, voorwaarden, begeleiding,...)
 - × Ruime buurt en partners betrekken

MIND THE GAP
A WAY HOME LEUVEN

nestinvest
op eigen benen

Probleem: jongeren aan 18j uitstromend uit de jeugdzorg

- ~ 50 jongvolwassenen per jaar in de Gentse regio, aan het startpunt van hun leven
- kwetsbare klanten op de huurmarkt
- belanden vaak in minderwaardige woningen of dakloosheid

Oplossing: structureel door zelf over voldoende kwalitatieve studio's te beschikken

- Initiatiefnemers zijn 3 vzw's uit Gense jeugdzorg; Stappen, aPart en Martens-Sotteau
- betaalbare kwaliteitsvolle woonsten (40m²)
- 50 tal woonunits gespreid in Gentse regio
- We willen de krachten bundelen tussen de Gentse jeugdhulp, de jongvolwassenen, vrijwilligers, verhuurders, investeerders, eigenaars/ontwikkelaars

Hoe: nestinvest
structuur: BV + VZW

bestaat uit een dubbele

- Besloten Vennootschap: veilige investering
 - Vennootschap koopt appartementen (kost € 150 à 180,000)
→ biedt aandeelhouders zekerheid + inflatiebescherming vastgoed (afgelopen jaren >3%/jaar)
 - Verhuurt aan de VZW: zekere inkomsten

Hoe: nestinvest
structuur: BV + VZW

bestaat uit een dubbele

- VZW: zorgen voor woonrecht jongeren
 - Vzw = huisbaas , huurt en verhuurt ook van derden.
 - Koppelt de huur aan begeleiding vanuit jeugdzorg
 - Bouwt kenniscentrum uit

Cijfers

vzw huurt aan BV of andere à €400/unit

vzw verhuurt aan jongere à €550/unit

jongere krijgen leefloon OCMW € 950 + subsidies

Of werken en ontvangen een loon

Mogelijkheden en moeilijkheden in relatie met het lokaal sociaal beleid

- ▶ Gestart met de deelname aan de **taskforce wonen** : stadsbreed overleg
- ▶ Door de steun van het **Gentse Innovatiefonds** konden we Nestinvest opstarten
- ▶ een **doelgroepenplan** kan een kans zijn binnen een lokaal toewijsreglement . Lukte niet in gent door de vele “speciale doelgroepen”

- ▶ Binnen **stedenbouw** een vast aanspreekpunt voor KWE en andere woonprojecten
- ▶ In gent is er een **versnelde toewijs** voor sociale huisvesting, 9 plaatsen/jaar

- ▶ Kans: de **subsidie** van de dienst wonen voor experimentele woonprojecten
- ▶ Kans: de **subsidie** bij de provincie rond experimentele woonprojecten
- ▶ Kans : een goede samenwerking met **het ocmw** die breed denkt

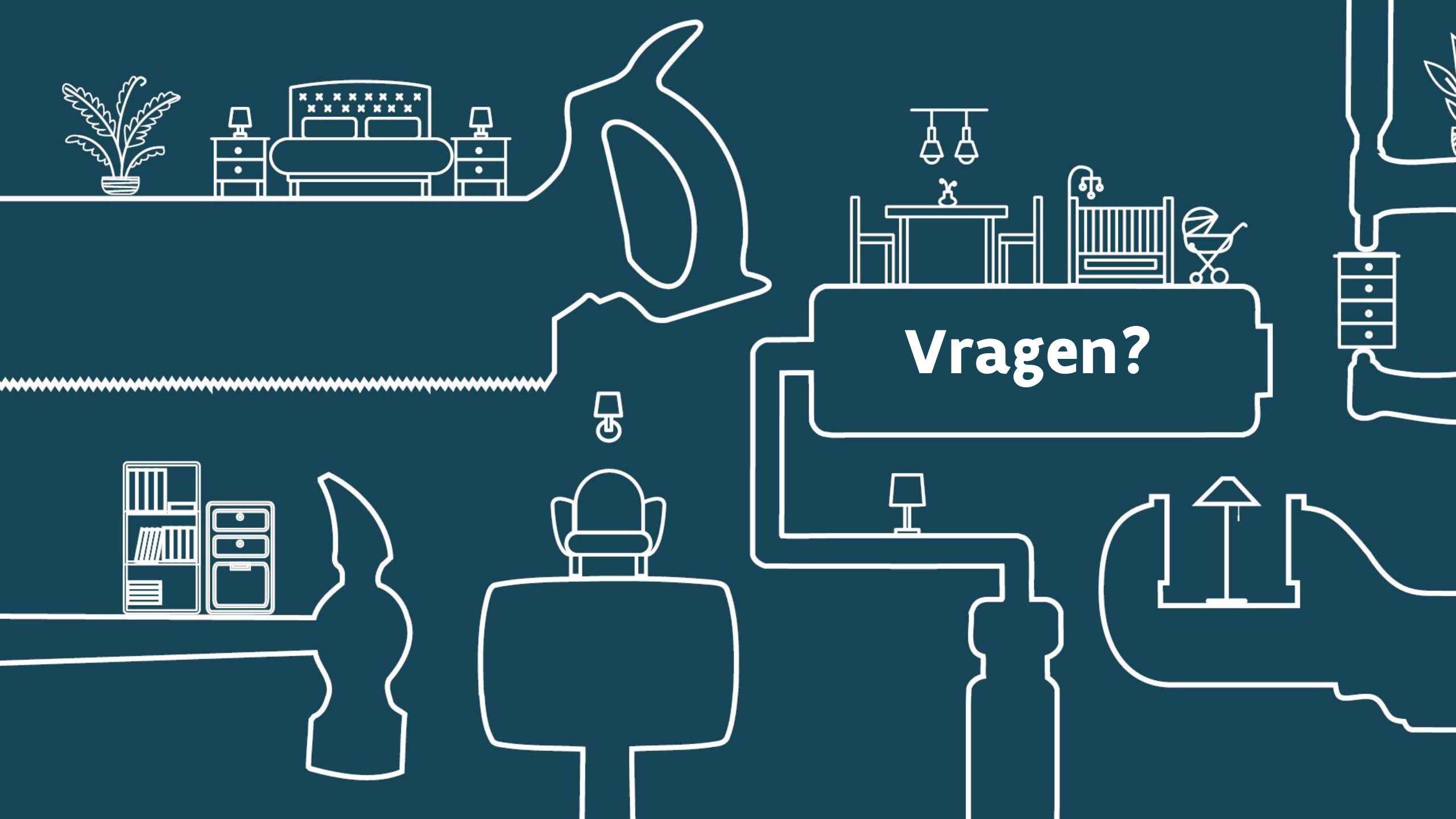

Vlaanderen
is wonen

[Deel 2]

Reflectie en discussie met Sarah Lampen en enkele jongeren
(Betonne Jeugd)

Vragen?

Contact

An Rommel

an.rommel@opgroeien.be

leuven

Lies Corneillie

lies.corneillie@leuven.be

Anne Sorret

anne.sorret@opgroeien.be

Jean-Marc Verwee

jmverwee@nestinvest.be

Pieter De Vis

Pieter.DeVis@stappenvzw.be

Sarah Lampen

lampensarah@gmail.com

- ▶ Einde!
- ▶ Neem gerust nog een drankje